

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S.**, so sídlom v N., IČO: X., zastúpenej JUDr. J. M., advokátom v B., proti povinnej **D., a.s. v likvidácii**, so sídlom v B., IČO: X.X., o vymoženie **30 771,81 €** (927 031,66 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 57 Er 3418/2007, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. augusta 2009, sp. zn. 16 CoE 213/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 25. augusta 2009, sp. zn. 16 CoE 213/2008 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 20. júna 2008, č.k. 57 Er 3418/2007-67 vyhovel námietkam povinnej zo dňa 20. decembra 2007 proti exekúcii vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 57 Er 3418/2007 a u súdneho exekútora JUDr. L. S., P. pod sp. zn. EX 1051/2007. Mal za preukázané, že od 10. augusta 2004 mala V. sídlo na Č. a nie na Š., ako bolo nesprávne uvedené v exekučnom titule. Označená povinná je právnym nástupcom V., IČO: X.X. a nie V.. Keďže v exekučnom titule bola žalovaná označená iba jej obchodným menom, bez uvedenia identifikačného čísla a aktuálnej adresy sídla, mal súd za to, že žalovaná nebola označená riadne a nezameniteľne. Predmetným exekučným titulom teda nevzniklo bývalej N., resp. jej právnemu nástupcovi právo domáhať sa od V., B., IČO: X. zaplata pohľadávky 927 031,66 Sk a uvedenej zdravotnej poisťovni nevznikla povinnosť splniť predmetný dlh. Vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k prechodu práva, resp. povinnosti z exekučného titulu na právnych nástupcov (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku), a teda exekúcia vedená na základe predmetného exekučného titulu je neprípustná. Tvrdenia povinnej, že oprávnená rozpočtová organizácia S. v N. nemá právnu subjektivitu, a teda nemá

spôsobilosť byť účastníkom exekučného konania súd posúdil ako nedôvodné. Z listinných dôkazov predložených oprávnenou mal za preukázané, že príspevková organizácia N. zanikla a jej právnym nástupcom sa stala rozpočtová organizácia N.S.N., IČO: X.X. (oprávnená). Keďže súd v exekučnom konaní nemôže preskúmať správnosť, resp. zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy a územnej samosprávy, nezaoberal sa bližšie posudzovaním správnosti postupu N. pri zrušovaní N. a zriaďovaní oprávnenej.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie oprávnenej uznesením z 25. augusta 2009, sp. zn. 16 CoE 213/2008 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že námietky povinnej zamietol. Stotožnil sa s právnym záverom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5 Cdo 61/2003, podľa ktorého, ak je za účastníka konania označená právnická osoba, ktorej sídlo uvedené v žalobe už nezodpovedá údajom uvedeným v obchodnom registri, ale ktorá k tomuto dňu bola zapísaná v obchodnom registri ako obchodná spoločnosť s nezmeneným názvom a identifikačným číslom, nebráni táto skutočnosť jej identifikácii a nemôže viesť ani k záveru o jej právnej neexistencii. Takýto záver by prichádzal do úvahy, len ak by ku dňu podania žaloby právnická osoba už zanikla výmazom z obchodného registra. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a námietky povinného zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie povinná, navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmeniť a námietkam v plnom rozsahu vyhovieť, alternatívne navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a § 237 písm. b/, f/ O.s.p. Namietala, že oprávnená, t.j. S. ako rozpočtová organizácia N., nie je spôsobilým subjektom právnych vzťahov, t.j. nemá právnú subjektivitu a teda ani nemôže v občianskom súdnom konaní, resp. v exekučnom konaní vystupovať ako účastníčka konania. Podľa názoru dovolateľky k zániku nemocníc s poliklinikou ich zlúčením nedošlo a taktiež nedošlo ani k platnému zriadeniu rozpočtovej organizácie s názvom „S.“, nakoľko zastupiteľstvo N. nerozhodlo o zriadení tejto rozpočtovej organizácie, iba schválilo zriaďovaciu listinu tohto subjektu. V tomto exekučnom konaní označená oprávnená nie je teda oprávnenou osobou z predmetného exekučného titulu a nemohli na ňu, ako na neexistujúci subjekt práva, prejsť oprávnenia pôvodného žalobcu z exekučného titulu podľa ustanovenia § 37 ods. 3 Exekučného poriadku. Namietala, že Krajský súd v Nitre v exekučnom titule nesprávne a nepresne označil osobu žalovaného, na základe čoho považovala rozsudok tohto súdu z 21. septembra 2005, sp. zn. 15 Cob 51/2005,

ktorý má byť exekučným titulom, za nulitné a nikoho nezaväzujúce rozhodnutie. V exekučnom titule označená žalovaná V., Š v čase vydania exekučného titulu neexistovala a spoločnosť D., a.s., so sídlom v B., IČO: X. nie je jej právnym nástupcom. Odňatie možnosti konať pred súdom odôvodnila tým, že odvolací súd nevzal do úvahy jej námietky a v odôvodnení svojho uznesenia sa s nimi vôbec nezaoberal.

Oprávnená vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že v predmetnom exekučnom konaní má právnu subjektivitu a je vecne aj procesne legitimovaná v tejto veci. Dovolanie povinnej navrhla zamietnuť a zaviazat' ju k náhrade trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), spĺňajúca podmienku povinného zastúpenia (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti uzneseniu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 239 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie napadnuté dovolaním a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a dovolacím dôvodom vrátane jeho vecného (obsahového) vymedzenia dovolateľom. Obligatórne sa zaoberá len vadami vymenovanými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V zmysle § 237 O.s.p. je procesnou vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť (a tiež dôvodnosť) dovolania, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

So zreteľom na obsah dovolania a na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, skúmal

dovolací súd, či konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, nie je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p.

Z obsahu dovolania vyplýva, že konanie v danej veci má byť postihnuté vadou, ktorá mala spočívať v nepreskúmateľnosti dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje zmeňujúce rozhodnutie, ktorým zamietol námietky povinného proti exekúcii. Predovšetkým sa nevysporiadal s námietkou povinného „o nedostatku aktívnej legitimácie oprávneného v exekučnom konaní“ – t.j., že v tomto exekučnom konaní oprávnený nie je oprávnenou osobou z exekučného titulu; „jedná sa o neexistujúci subjekt práva“, ktorý nemá spôsobilosť na práva a povinnosti a preto naňho nemohli prejsť oprávnenia z exekučného titulu a nemá ani spôsobilosť byť účastníkom exekučného konania.

K vyššie uvedenej námietke považuje dovolací súd za potrebné uviesť:

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Právo účastníka súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v občianskom súdnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. musí odvolací súd podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom ustálení veci podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil zistený skutkový stav. V zmysle § 167 ods. 2 O.s.p. na uznesenie sa použijú primerane ustanovenia o rozsudku.

Keďže odvolací súd pri zmene rozhodnutia (§ 220 O.s.p.) nahradzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa, musí jeho rozhodnutie aj v tomto smere obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie zahrňujúce výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Len takéto rozhodnutie možno označiť za preskúmateľné (§ 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.).

Účastníkmi exekučného konania sú oprávnený a povinný; iné osoby, len pre tú časť konania, v ktorej im toto postavenie priznáva zákon (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku). To, kto je oprávneným a povinným, vyplýva z exekučného titulu.

Neodstrániteľnou podmienkou exekučného konania je aj nedostatok spôsobilosti byť účastníkom exekučného konania (§ 251 ods. 4 O.s.p. v spojení s § 104 ods. 1 O.s.p. a § 19 O.s.p.).

Proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak

sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41 (§ 37 ods. 3 veta prvá Exekučného poriadku).

Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, ako sa tento vysporiadal s námietkami povinného k prechodu práva z exekučného titulu na oprávneného v tomto exekučnom konaní, o právnej „neexistencii“ oprávneného a nedostatku jeho spôsobilosti byť účastníkom exekučného konania. Postup odvolacieho súdu, ktorým zamietol námietky povinného bez toho, aby z odôvodnenia jeho rozhodnutia bolo zrejmé, aké právne stanovisko zaujal k základnými podmienkami a predpokladom (k rozhodným skutočnostiam) za ktorých možno viesť exekučného konanie, ku ktorému smerovali námietky povinného, má znaky konania postihnutého vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu zavŕšený dovolaním napadnutým uznesením odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa o vyhovení námietkam povinného, je zaťažený vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., existencia ktorej je vždy dôvodom pre zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil Krajskému súd v Bratislave na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.). Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, dovolaciemu súdu nebola daná možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou rozhodnutia ani ďalšími námietkami povinného uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. septembra 2010

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková